

Bulletin advokacie

Galavečer dvojročníku Právnicka roku 20/21 • Sdělení ČAK o povinných platbách a pojistném • Sporné otázky výhrady přednostního pořadí limitovaného věcného práva zapisovaného do veřejného seznamu • Dopady novely trestního řádu provedené zákonem č. 333/2020 Sb. na základní zásady tr. řízení • Právníká firma roku 2021 •

V Y D Á V Á Č E S K Á A D V O K Á T N Í K O M O R A

8. sněm ČAK byl sněmem rekordů

Podrobnou zprávu o jeho mimořádně bohatém a někdy i bouřlivém průběhu čtete na str. 8-15.

**GALAVEČER
DVOJROČNÍKU
PR 20/21**
(více info
na str. 16-19)

8. sněm ČAK: rekordní účast, počet kandidátů i projednaných návrhů

V pátek 22. října 2021 se v pražském hotelu Clarion ve Vysočanech sešel již 8. sněm České advokátní komory, na němž se zaregistrovalo historicky rekordních 2 489 advokátek a advokátů z celé republiky a mnozí z nich se aktivně zúčastnili rozpravy o předložených návrzích. Voleb do orgánů Komory, jejichž výsledky přinesl již BA č. 10/2021, se zúčastnilo rovněž rekordních 2 397 advokátek a advokátů. O průběhu sněmu jsme celý den průběžně informovali v online zpravodajství na Advokátním deníku.

Již v osm hodin ráno byla zahájena registrace prvních advokátek a advokátů přicházejících na sněm. Všichni při registraci obdrželi speciální sněmovní tašku s oficiálními materiály – dvěma předsněmovními speciálními čísly Bulletinu advokacie, hlasovacím setem (s hlasovacími kartami pro jednání v sále a se čtyřmi hlasovacími lístky k volbám), obecnými informacemi k pracovní části i ke společenské části sněmu a respirátor.

U vstupů do hotelu rovněž fungovaly tři COVID CHECK POINTY, u nichž byl kontrolován doklad potvrzující bezin-

fekčnost: buď certifikát o provedeném očkování, o prodělaném onemocnění covid-19, nebo doklad o platném negativním PCR či antigenním testu. Na místě byla rovněž připravena testovací místa, na kterých zdravotníci provedli celkem 148 antigenních testů, s jedním pozitivním výsledkem.

Volby orgánů sněmu

Sněm zahájil předseda ČAK JUDr. Vladimír Jirousek v 9.20 hodin, s mírným zpožděním oproti programu kvůli dopravním komplikacím, které ztížily příjezd některých oficiálních hostů. V tu chvíli bylo v sále 864 advokátů a advokátek.

Po zaznění české národní hymny a poté hymny advokátní, kterou nově nahrála Janáčkova filharmonie, vysvětlil doktor Jirousek sněmovní systém hlasování. To probíhalo tak, že advokát či advokátka zvedli ruku s barevným lístkem – a to zeleným v případě, že s návrhem souhlasili, červeným, pokud s návrhem nesouhlasili, a žlutým, pokud se hlasování zdrželi. Ke sčítání hlasů byli v sále přítomni skrutátoři; pokud byla již na první pohled jasná většina pro návrh, počítaly se jen hlasy těch, kteří byli proti či se hlasování zdrželi.

Nejdříve sněm hlasoval *en bloc* o návrhu na volbu sedmičlenného předsednictva sněmu ve složení JUDr. Anna Márová, LL.M., JUDr. Marta Nedvědová, JUDr. Jan Skřipský, Ph.D., JUDr. Tomáš Sokol, JUDr. Michaela Střížová,

JUDr. Irena Valíčková, MBA, a JUDr. Martin Vychopeň. **Návrh byl absolutní „optickou většinou“ přijat** a předsednictvo se mohlo dát do práce. Řízení sněmu se zpočátku ujal doktor Tomáš Sokol, po většinu doby ale sněm řídil doktor Martin Vychopeň, benešovský advokát a v letech 2009 až 2017 předseda ČAK.

Následně sněm **schválil absolutní většinou i další orgány sněmu – především sedmičlennou volební komisi, pětičlennou mandátovou komisi a pětičlennou návrhovou komisi.** Oproti návrhům publikovaným v předsněmovním čísle BA č. 8-9/2021 došlo přímo na sněmu ke změně ve složení volební komise a též k jedné změně ve složení mandátové komise. Místo JUDr. Romana Premuse byla z pléna do volební komise navržena JUDr. Ivana Horáková, advokátka z Prostějova, a za JUDr. Miloše Profouse, který se rovněž z vážných důvodů na poslední chvíli z účasti na sněmu omluvil, byla do mandátové komise navržena Mgr. Jana Hansalanderová, advokátka z Rakovníka.

Za ověřovatele sněmu byli zvoleni vedoucí Odboru matiky JUDr. Jaroslava Macková a bývalý dlouholetý vedoucí Oddělení pro věci kárné ČAK JUDr. Jan Syka.

Jednomyslně byl pak schválen i navržený pořad jednání sněmu a v 9.36 hodin byly vyhlášeny volby do orgánů ČAK. Doba voleb byla stanovena na tři hodiny – tedy do 12.36 hodin.

Slova se pak nakrátko opět ujal doktor Jirousek, který poděkoval všem zaměstnancům Komory za organizaci sněmu v nelehké pandemické době a měnicích se protiepidemiologických opatření, přivítal přítomné hosty a vyjádřil přání, aby sněm proběhl důstojně.

Vystoupení hostů

Následovala krátká vystoupení hostů. Jako první sněmu předal srdečné pozdravy od slovenských advokátů **předseda Slovenské advokátní komory JUDr. Viliam Karas, Ph.D.**, který ocenil Českou advokátní komoru jako nejbližšího partnera, se kterým Slovenskou advokátní komoru pojí efektivní a přátelská spolupráce, a pozval nově zvolené představenstvo na Slovensko, kde mají čeští advokáti, jak řekl, „*vždy otevřené dveře*“.

Ve svém vystoupení se předseda SAK také varovně zmínil o nedávné snaze slovenského Ministerstva spravedlnosti oslabit advokátní samosprávu a disciplinární pravomoci SAK, kvůli čemuž se ministerstvo dokonce obrátilo na Benátskou komisi s žádostí o stanovisko. Ta ale naštěstí tuto snahu slovenského ministerstva nepodpořila, neboť podle ní neexistují důkazy o tom, že model samoregulace advokacie na Slovensku nefunguje.

Závěrem svého vystoupení popřál Viliam Karas české advokacii, aby byla „*důsledná a odvážná*“, **poděkoval odcházejícímu předsedovi ČAK JUDr. Vladimíru Jirouskovi za jeho dlouholetou spolupráci a odevzdal mu za ni ocenění Slovenské advokátní komory** (na snímku nahoře).

Jako druhý host vystoupil se srdečnými pozdravy od rakouských kolegů **prezident Rakouské advokátní komory Dr. Rupert Wolf.** Jak řekl, těší se na pokračování přátelských vztahů s českou advokací, a zdůraznil, že obě komo-

ry musí vždy spojit síly, pokud se dostanou do nebezpečí základní principy advokátní profese nebo dochází k ohrožení právního státu a demokracie v Evropě.

Další tři zahraniční hosté – **současná prezidentka CCBE Margarete von Galen, předseda Pařížské advokátní komory Olivier Cusi a bývalý prezident CCBE a expředseda Chorvatské advokátní komory (a zároveň velký přítel českých advokátů s vlastními českými kořeny) Ranko Pelicarić** – pozdravili účastníky sněmu z videozáznamů, které zájemci najdou na Advokátním deníku v online zpravodajství ze sněmu.

Jelikož se ve stejný den jako 8. sněm ČAK v Praze konala i konference Soudcovské unie, promluvil jménem Ústavního soudu a jeho omluvivšího se předsedy JUDr. Pavla Rychetského, dr. h. c., jako první český host **ústavní soudce a bývalý dlouholetý místopředseda ČAK JUDr. David Uhlíř.** Jak uvedl, dobře fungující advokacie je nejen podmínkou právního státu, ale i dobře fungujícího Ústavního soudu. V této souvislosti pak poděkoval Komoře za to, že bezplatně či za sníženou náhradu určuje potřebným advokáta. „*Takto určení advokáti většinou poskytují svým klientům dobrou službu*“, zdůraznil. Jak ale dodal, většina práce obecných soudů je v souladu s ústavními hodnotami, takže statistická úspěšnost ústavních stížností je asi jen pět procent.

Na 8. sněm ČAK si pak přímo z konference Soudcovské unie „odskočil“ **předseda Nejvyššího soudu JUDr. Petr Angyalossy, Ph.D.** Ten advokáty označil za „*neodmyslitelnou součást justice*“. Ve svém vystoupení se zamýšlel nad tím, jak se justice vypořádala s bezprecedentní výzvou, kterou nepochybně světová pandemie onemocnění covid-19 je, a v této souvislosti poukázal na některé právní otázky, které během pandemie vyvstaly v civilním i trestním právu.

Pozdravy všech kolegů sdružených v Soudcovské unii pak sněmu tlumočila **členka Republikové rady Soudcovské unie, soudkyně Krajského soudu v Plzni a emeritní ústavní soudkyně JUDr. Vlasta Formánková.** Ta ve svém vystoupení především konstatovala, že jsou to právě advokáti, kteří ovlivňují chod justice nejen ve společném nalézání práva, ale někteří z nich zasáhli do samých základů moci soudní, ať již to byla advokátka Dagmar Burešová, která zahájila transfor-

maci justice po pádu komunismu, advokáti Jan Novák a Jan Kalvoda, kteří jako ministři spravedlnosti stabilizovali nově vzniklou soudní soustavu, či další advokáti, jako Otakar Motejl, Karel Čermák, Pavel Rychetský či Vladimír Jirousek. „*Velmi si přejeme, aby byla zachována dobrá komunikace mezi soudci a ostatními právníckými profesemi, neboť bez vzájemné spolupráce a dobré komunikace můžeme ztratit nezávislost a nestrannost soudní moci,*“ dodala závěrem.

Zástupce ministryně spravedlnosti Mgr. Marie Benešové náměstek **Mgr. Michal Franěk, Ph.D.**, pozdravil sněm největší samosprávné právnícké organizace v České republice a popřál všem přítomným šťastnou ruku při volbách. Za mnohaletou spolupráci poděkoval jak odcházejícímu předsedovi ČAK JUDr. Vladimíru Jirouskovi, tak celému vedení Komory, a ujistil přítomné, že Ministerstvo spravedlnosti chce být nadále partnerem Komory při řešení všech otázek, a to při plném respektování samosprávného charakteru české advokacie.

Příjemně se poslouchala následující obdivná slova nejvyšších představitelů dvou menších „sesterských“ komor ČAK. Zatímco první z nich, **prezident Notářské komory Mgr. Radim Neubauer**, podle svých slov závidí České advokátní komoře její celostátní působnost, zatímco notáři na to „*potřebují osm regionálních komor*“, **prezident Exekutorské komory (a pozastavený advokát) Mgr. Jan Mlynářčík** se velmi pochvalně vyjádřil jak o Advokátním deníku, který si podle jeho vyjádření za krátkou dobu vydobyl opravdu velké renomé, tak i o projektech Advokáti do škol a Advokáti proti totalitě či o připravovaném ambiciózním projektu právníckých sjezdů.

Závěrem pak vystoupili **prezidentka Unie podnikových právníků JUDr. Marie Brejchová** a **prezident Unie státních zástupců JUDr. Jan Lata, Ph.D.**, oba s přáním budoucí úspěšné spolupráce jejich unií s ČAK.

Poselství odcházejícího předsedy Vladimíra Jirouska

Dalším bodem sněmu byla **zpráva předsedy České advokátní komory JUDr. Vladimíra Jirouska o činnosti Komory od 7. do 8. sněmu, kterou zahájila netradiční projekce mapující měsíc po měsíci důležité události v životě Komory.** Ti, kdo by si uplynulé čtyři roky rádi znovu oživilí, tuto projekci najdou pod názvem „*Od sněmu do sněmu*“, v rubrice Videozpravodajství v Advokátním deníku. Doktor Jirousek úvodem svého vystoupení odkázal rovněž na obsáhlou bilanční zprávu v prvním předsněmovním speciálu, tedy BA č. 7/2021, která obsahuje i zprávy o činnosti všech odborů a oddělení Komory.

Především se ale **odcházející a zatím nejdéle sloužící předseda ČAK vyjádřil k dalšímu směřování Komory**, a to v reakci na některé představy vyslovené v předsněmovní předvolební debatě o změně ČAK směrem k „*malému pružnému efektivnímu servisnímu útvaru pro advokáty*“. Jak řekl, připomnělo mu to diskuse v roce 1990 o tom, jestli Komora bude odborářským spolkem servisního charakteru, nebo jestli ad-

vokacie za své a sama zvládne samosprávu i její jádro, kterým je veřejná správa na úseku advokacie. Připomněl i tehdejší slova JUDr. Karla Čermáka, prvního předsedy ČAK, že advokáti musejí zvládnout obojí, samosprávu i výkon veřejné správy a zákonem předepsané povinné agendy na úseku advokacie, protože **bez této povinné agendy nebude nezávislé advokacie a nezávislého výkonu advokacie pro nikoho, neboť to jsou spojené nádoby.** „*Komora v první řadě z devadesáti procent nedělá to, co chce, ale co musí. Nenapadlo by mě, že budu muset po letech znovu obhajovat takové principiální zásady,*“ řekl.

Jirousek zároveň odmítl představu, že se advokacie přesune do kyberprostoru a bude řízena prostřednictvím sociálních sítí bez interaktivní diskuse a odborné argumentace, bez osobních kontaktů a sociálních vazeb, které jsou tak důležité pro soudržnost advokacie. „*Jen přes sociální sítě nelze vést advokacii, stejně jako nelze jimi hájit a prosazovat oprávněné zájmy klientů,*“ zdůraznil.

Podle jeho slov by se nové představenstvo mělo dokonce zabývat problematikou případné novelizace Etického kodexu právě v souvislosti s těmi projevy na sociálních sítích, které jsou svým obsahem v hrubém rozporu s důstojností advokátního stavu. Dehonestace advokacie, např. prostřednictvím advokátů vystupujících pod pseudonymy, je podle něho nejen nepřijatelná, ale navíc „*nahrává těm politikům světlých zítřků, jež advokacii vnímají jako součást podsvětí*“.

Jak ale dodal, nepochybuje o tom, že „*česká advokacie ustála postavení silného, sebevědomého a nezávislého samosprávného stavu systematicky budovaného posledních 30 let. Nedopusťme, aby tomu v budoucnu bylo jinak!*“ obrátil se Jirousek závěrem na přítomné advokáty a advokátky, **kterí jeho vystoupení odměnili potleskem ve stoje.**

Za jeho mnohaletou práci pro Komoru a celou advokacii poděkoval Vladimíru Jirouskovi místopředseda ČAK JUDr. Robert Němec, LL.M. (který byl 3. 11. 2021 zvolen jako jeho nástupce do funkce předsedy ČAK), a předal mu nejvyšší vyznamenání České advokátní komory, zlatou medaili. Ke gratulaci se s velkou kyticí připojila i místopředsedkyně ČAK JUDr. Monika Novotná.

Zprávy o činnosti orgánů ČAK

Po doktoru Jirouskovi vystoupil se **zprávou o činnosti Kontrolní rady ČAK její předseda JUDr. Jan Mikš**, který úvodem odkázal na její úplné znění v prvním předšněmovním Bulletinu advokacie č. 7/2021 a požádal sněm o její schválení.

Mikšovo vystoupení na sněmu se pak soustředilo zejména na **přiblížení toho, co práce v Kontrolní radě v praxi obnáší, a na esenciální význam jejího bezchybného vykonávání pro zachování samosprávné advokacie.**

„Minimálně každý druhý pátek v měsíci je v Praze od devíti do čtrnácti až patnácti hodin zasedání a na jednání Kontrolní rady je vždy minimálně čtyřicet až padesát advokátů. Každý člen dostane čtyři až pět stížnostních spisů a na příštím zasedání musí sdělit svůj názor, zda je stížnost důvodná, či není, a případně přesvědčit kolegy o podání nebo nepodání kárné žaloby. Žádný jiný orgán Komory se takto nesjíždí dvakrát v měsíci,“ popsal úvodem doktor Mikš.

Jak dále řekl, Kontrolní rada plní naprosto nezastupitelnou roli v rámci dodržování AML zákona, přičemž tyto kontroly, které ČAK byly svěřeny jako jedné z mála advokacii v Evropě a na které byl proškolen tým členů rady, probíhají v režimu přísného utajení a jsou časově velmi náročné. *„Važte si této kompetence a braňte ji! Zaváhání či profesní pochybení by mohlo vést k odebrání této kompetence ČAK,“* uvedl Mikš, který závěrem svého vystoupení poděkoval členům rady i vedoucí Kontrolního oddělení JUDr. Michaele Strížové za jejich neocenitelnou práci.

Jako další vystoupil se svou **zprávou o činnosti předseda Kárné komise ČAK JUDr. Tomáš Herblich**, jehož vystoupení se rovněž opíralo o zprávu uveřejněnou v prvním předšněmovním Bulletinu advokacie č. 7/2021.

Kromě krátkého statistického souhrnu činnosti komise zdůraznil doktor Herblich **dvě okolnosti, které zásadním způsobem ovlivnily činnost komise.** Tou první byl **přesun Oddělení pro věci kárné do náhradních prostor v Myslíkové ulici** kvůli rekonstrukci paláce Dunaj, kvůli níž navíc přišla komise o možnost využívat prostorné zasedací místnosti ve dvorní budově Kaňkova paláce, kam se dočasně přesunul Odbor matriky, a navíc bylo nutné přestěhovat i kárný archiv. Druhou událostí pak byla **pandemie nemoci covid-19, která na dlouhou dobu činnost Kárné komise paralyzovala,** zpočátku úplně, později do značné míry, takže se přirozeně prodloužila doba kárných řízení.

Pozitivní zprávou pro advokátní veřejnost ale podle doktora Herbliche je zajisté informace o **již budované elektronické databázi kárných rozhodnutí, která bude v anonymizované podobě přístupná všem na připravovaném novém webu Komory.**

Také doktor Herblich závěrem svého vystoupení poděkoval za odvedenou práci jak všem současným i bývalým členům Kárné komise, tak pracovnícům Oddělení pro věci kárné, jeho bývalému vedoucímu JUDr. Janu Sykovi i současně vedoucí oddělení Mgr. Petře Vráblikové.

Na jeho vystoupení navázal svojí **zprávou předseda Odvolací kárné komise ČAK JUDr. Bohuslav Sedlatý** (předtím dlouholetý předseda Kárné komise), který se rovněž opíral o zprávu, uveřejněnou v prvním předšněmovním Bulletinu advokacie č. 7/2021.

Jak doktor Sedlatý zdůraznil, za zásadní úkol pokládá hájení důstojnosti advokátního stavu, v souvislosti s některými projevy advokátů na sociálních sítích by pak podle něj bylo namístě novelizovat čl. 4 Etického kodexu. *„Každý advokát by se měl chovat tak, aby se nemusel při výkonu advokátní funkce i mimo ni za své jednání stydět,“* zdůraznil.

Jako poslední předstoupil se **zprávou o činnosti předseda Zkušební komise ČAK JUDr. Karel Brückler**, který ke své zprávě o činnosti Zkušební komise, rovněž zveřejněné v BA č. 7/2021, doplnil některé statistické údaje za rok 2021; ty ale jen potvrzují dlouhodobá čísla, udávající úspěšnost advokátních zkoušek kolem sedmdesáti pěti procent.

Činnost zkušebních senátů podle doktora Brücklera ovlivnila novela advokátního zkušebního řádu, neboť část zkoušek se vedla podle staré a část již podle nové právní úpravy. Jako problém se podle jeho slov ukazuje **nově zavedený písemný vstupní test.** Návrhy na jeho zrušení bez dalšího ale odmítl, neboť by to ohrozilo srovnatelnost advokátních zkoušek s ostatními profesními zkouškami v resortu justice, a tedy do budoucna i průchodnost jejich absolventů do ostatních právních profesí.

Vysoce pak ocenil úsilí předsedy ČAK Vladimíra Jirouska poté, co vláda dne 10. března 2020 znemožnila svými protiepidemickými opatřeními konání advokátních zkoušek, neboť složitými jednáními s řadou ministerstev i dalších státních orgánů vyjednal výjimky, které konání advokátních zkoušek umožnily. *„Byli jsme jedinou právníkou profesí, která zkoušky konala,“* uvedl doktor Brückler, který závěrem rovněž poděkoval kolegům z komise i pracovníkům Odboru výchovy a vzdělávání za jejich práci.

Ve dvanáct hodin patnáct minut se na pořad jednání sněmu dostalo to nejdůležitější (vedle voleb do orgánů Komory), a to **postupné projednávání nebývale velkého množství návrhů předkládaných sněmu ke schválení.** Nejdříve bylo projednáno všech osm návrhů předložených sněmu představenstvem ČAK.

Projednání návrhů představenstva ČAK

Jako první byl na pořadu **návrh představenstva ČAK na změnu výše náhrad za ztrátu času stráveného výkonem funkcí v orgánech Komory,** který odůvodnil tajemník Komory JUDr. Petr Čáp. Podle návrhu se **zvyšuje náhrada předsedovi či jinému členu kárného senátu za vypracování kárného rozhodnutí ze 600 korun na 2 000 korun;** zároveň bylo zrušeno ustanovení, které neumožňovalo zaplatit jim za tuto jejich práci cokoliv navíc, pokud přesáhla deset hodin měsíčně. **Návrh zrušil i třicetitisícový roční limit pro náhrady za ztrátu času, během něhož vykonávají advokáti či členové**

zkušebních komisí, kteří nejsou advokáty, pro Komoru nějakou činnost. Jak doktor Čáp dodal, pro rozpočet Komory by schválení tohoto návrhu znamenalo zvýšení asi o dvě stě tisíc korun ročně, což znovu zopakoval ještě po dotazu z pléna. Pro návrh se vyslovila absolutní většina přítomných advokátů a advokátek, proti jich bylo 23, 15 přítomných se hlasování zdrželo.

Jako druhý byl projednán návrh představenstva ČAK na změnu výše a splatnosti příspěvku na činnost Komory, který odůvodnila místopředsedkyně ČAK JUDr. Lenka Vidovičová, LL.M. Návrh byl podle jejích slov veden myšlenkou spravedlnosti a ulehčení těm začínajícím advokátům, kteří vstoupí do profese do šesti měsíců po složení advokátní zkoušky, neboť výše jejich příspěvku Komore v prvním roce jejich praxe se bude odvíjet od toho, ve kterém měsíci budou na seznam advokátů zapsáni. Za každý započatý měsíc výkonu advokátní praxe tak zaplatí vždy jednu dvanáctinu ročního příspěvku. K návrhu se nikdo z pléna sněmu nevyjádřil a byl podpořen absolutní většinou; proti bylo jen devět přítomných, pět se zdrželo.

Třetí návrh představenstva ČAK na změnu organizačního řádu Komory obsahoval v první řadě návrh na zrušení funkce výkonného ředitele Komory. Odůvodnil jej člen představenstva ČAK JUDr. Michal Žižlavský. Jak řekl, již dvanáct let toto místo nebylo obsazeno a praxe ukázala, že potřebnou agendu stačí vyřizovat tajemník či aparát Komory.

Jeho vystoupení přerušil ve 12.36 hodin moderátor sněmu doktor Vychopen a oznámil, že právě skončily volby do orgánů Komory, volební místnosti se uzavřely a své práce se ujal volební komise.

Pak se doktor Žižlavský vrátil k odůvodňování dalších bodů návrhu. Jeden z nich odstranil neslučitelnost funkce zkušebního komisaře s prací pro Komoru, druhý pak byl legislativně-technickou změnou, která sjednotila rozličnou terminologii organizačního řádu, který pracuje s pojmem „registrační číslo advokáta“, a vyhlášky č. 176/2010 Sb., o identifikačních průkazech advokátů, který operuje s výrazem „evidenční číslo advokáta“. Také k tomuto návrhu se nikdo z pléna sněmu nevyjádřil a následně byl podpořen absolutní většinou přítomných.

Jako čtvrtý projednal sněm návrh představenstva ČAK na změnu usnesení sněmu o sociálním fondu Komory, jež odůvodnila místopředsedkyně ČAK JUDr. Lenka Vidovičová, LL.M., a který zvýšil maximální roční limit pro financování kulturně-společenských a sportovních akcí pořádaných Komorou, včetně akcí pořádaných regionálními středisky Komory, z tří a půl milionu na pět milionů korun. „Očekáváme bohatší činnost regionů, když každé regionální středisko získá asi o sto šedesát tisíc korun ročně víc,“ uvedla doktorka Vidovičová, která je regionální představitelkou pro Střední Moravu.

I tento návrh prošel hladce a bez připomínek velkou „optickou většinou“, stejně jako následující návrh představenstva ČAK na změnu stálého volebního řádu sněmu Komory, prezentovaný vedoucím Odboru vnější a vnitřní legislativy ČAK JUDr. Johanem Justoněm. Tento návrh přinesl několik legislativně-technických změn, včetně té nejnvýznamnější, která umožní advokátům podpořit kandidaturu svého kandidáta do orgánů Komory i jednotlivě, nikoliv na jedné listině, a také nikoliv jen „papírově“, ale i v elektronické podobě.

Šestý návrh představenstva ČAK se týkal tématu intenzivně diskutovaného v předvolební kampani, totiž online voleb do orgánů Komory a jakým způsobem toho lze legislativně dosáhnout. Jak uvedl místopředseda ČAK JUDr. Martin Maisner, PhD., MCI Arb., který návrh vysvětloval, z analýz vyplývá, že zavedení online voleb není možné bez změny zákona o advokacii, neboť zákon říká, že orgány volí sněm, nikoliv advokáti.

„Komora nemá tu sílu změnit zákon, můžeme bohužel o to jen usilovat, vyjednávat, aby ke změně došlo a aby pokud možno, až se návrh dostane do rukou zákonodárcům, nedošlo k dalším změnám,“ dodal doktor Maisner a požádal sněm o mandát k takovému vyjednávání pro nové představenstvo, které vzejde z voleb. Protože k návrhu představenstva nebyl žádný protinávrh, sněm přistoupil k hlasování a velkou většinou novému představenstvu Komory uložil usilovat o přijetí právní úpravy, která by umožnila advokátům podílet se na rozhodování sněmu i jiným než prezenčním způsobem; proti návrhu bylo 60 přítomných advokátů a advokátek, 37 z nich se hlasování zdrželo.

Prakticky jednomyslnou podporu zato získal následující sedmý návrh představenstva ČAK, kterým 8. sněm novému představenstvu Komory ukládá prosazování právní úpravy advokátního tajemství. Z pléna jej komentoval jeden z mnoha mladých advokátů přítomných na sněmu, pražský advokát Mgr. Jakub Kocmánek, jako velice důležitý návrh, který má jeho podporu, neboť podle jeho zkušeností úřady advokátní tajemství nerespektují. V českém právním řádu totiž chybí komplexní úprava advokátního tajemství, která by bez souhlasu klienta neumožňovala zveřejnit obsah jakékoliv komunikace mezi advokátem a jeho klientem, a jak konstatoval doktor Robert Němec, který návrh sněmu odůvodňoval, povinnost mlčenlivosti je v českém právním řádu upravena jen fragmentárně.

Posledním návrhem, který představenstvo sněmu předložilo a který byl rovněž přijat, i když jej nepodpořila téměř stovka přítomných advokátů, byl také úkolem pro nové představenstvo Komory; v tomto případě mu 8. sněm uložil zajistit v rámci profesní samosprávy důsledné využívání informačních technologií.

Jak vysvětlil člen představenstva Mgr. Daniel Mika, který návrh odůvodňoval, na digitalizaci agend Komory budou potřeba nemalé finanční prostředky, a je tedy třeba, aby k tomu dal sněm novému představenstvu mandát. Jak dodal doktor Martin Maisner, digitalizace je dobrá, ale stojí peníze. „Nikdo nám nic nedá, takže je budeme muset vzít z jiných kapitol, pokud nám k tomu dá sněm souhlas,“ řekl.

Tímto bodem byly projednány a bezproblémově schváleny všechny návrhy představenstva ČAK v podobě, ve které byly publikovány v BA č. 8-9/2021 i na Advokátním deníku. Zároveň tímto také skončila klidnější část sněmu a bylo zahájeno projednávání návrhů stavovských nebo jiných předpisů předložených advokáty, které doprovázela mnohdy až bouřlivá debata i napínavé sčítání hlasů, ať již se projednávaly čtyři návrhy platformy Otevřená advokacie, návrh Mgr. Daniela Miky či pak závěrem tři návrhy JUDr. Vladimíra Janoška.

Online volby se změnou zákona, nebo bez?

První velké názorové střety přinesl již první návrh platformy Otevřená advokacie na změnu stálého volebního řádu sněmu, která by podle předkladatelů umožnila při příštím sněmu v roce 2025 volit orgány Komory i online. Návrh doplňoval jeho čl. 2 tak, že oprávnění volit mají nejen advokáti osobně přítomní na sněmu, ale i ti, kteří jsou přihlášení „v internetovém rozhraní, zpřístupněném Komorou pro hlasování online“. Technické podrobnosti tohoto hlasování pak měl upravit nový stavovský předpis vydaný usnesením představenstva Komory.

Návrh obhajoval jeden z lídrů platformy Otevřená advokacie JUDr. Tomáš Nahodil (na snímku výše), podle něhož je důležité, aby každý z advokátů měl možnost ovlivnit složení orgánů Komory. Poukázal přitom i na fakt, že hybridně, tedy prezenčně i online, se volí již ve dvanácti evropských advokátních komorách. „Přáli bychom si, aby Česká republika byla třináctou zemí EU, kde to bude možné,“ řekl.

V následně debatě proti sobě vykrystalizovaly dva zásadně opačné názory, jejichž podstatou nebylo, zda online volby ano, či ne, ale zda k online sněmovním volbám opravdu stačí navrhovaná změna stálého volebního řádu, nebo je nutná změna zákona o advokacii. Jak doktor Nahodil, tak jeho kolegyně a druhá vůdčí osobnost Otevřené advokacie, senátorka Mgr. Adéla Šípková, jednoznačně v debatě zastávali názor, že stačí navrhovaná změna volebního řádu. S podporou návrhu vystoupila i JUDr. Lucie Hrdá, která upozornila, že přímo v den sněmu je jen u Krajského soudu devět jednání, u pražského městského soudu deset. „V 21. století je absurdní, že nemůžeme hlasovat elektronicky nebo datovkami. Já mám minimálně tři kolegy v karanténě, kteří tu nemohou být, a je porušováno jejich aktivní i pasivní hlasovací právo,“ uvedla.

S opačným názorem vystoupil jako první doktor Martin Maisner. Ten hned úvodem zdůraznil, že s online volbami nemá problém, ale jejich realizace bez změny zákona znamená hrozbu žalob pro rozpor voleb se zákonem. Jeho názor v debatě podpořil pražský advokát JUDr. Jiří Novák mladší, který rovněž upozornil na to, že návrh Otevřené advokacie neřeší finanční stránku věci. Se stejným názorem vystoupil i doktor Jirousek: „Nejdříve musí představenstvo udělat vše pro změnu zákona,“ řekl.

Tajemník Komory JUDr. Petr Čáp v debatě upozornil i na další aspekt problému; pokud sněm návrh Otevřené advokacie přijme, ministr spravedlnosti je oprávněn předložit stavovský předpis k soudnímu přezkumu a soud jej pak může zrušit pro rozpor se zákonem. V reakci na to zazněl z pléna názor, že sněm již novému představenstvu přece uložil usilovat o změnu zákona o advokacii. „To si tak málo věříme?“ zaznělo v sále. Podle brněnského advokáta JUDr. Viktora Štěpána ale sněm nemůže přijmout usnesení, které je v čistém rozporu se zákonem. „Nemůžeme spoléhat, že Komora prosadí změnu zákona,“ zdůraznil ve svém vystoupení. Jeden z mnoha diskutujících pak debatu uzavřel řečnickou otázkou: „Chceme vystavit advokacii riziku, že budeme na sněmu hlasovat neplatně? Chceme to riskovat?“ zeptal se přítomných kolegů a kolegyně. V následném hlasování se 132 přítomných advokátů a advokátek vyslovilo pro návrh, 354 proti a 50 se zdrželo. Návrh tak nebyl přijat.

Výše příspěvků a hospodaření ČAK

Druhý návrh Otevřené advokacie navrhoval zrušit oprávnění představenstva Komory upravovat výši příspěvků na činnost Komory o míru inflace. Toto oprávnění má představenstvo od 1. ledna 2000 na základě rozhodnutí 2. sněmu ČAK z 8. listopadu 1999.

Jak uvedl ve svém vystoupení JUDr. Tomáš Nahodil, který návrh obhajoval, **tohoto práva využilo představenstvo dvakrát**, od roku 2005 zvýšilo roční příspěvek aktivního advokáta z šesti tisíc na osm tisíc korun ročně, od roku 2019 pak z osmi tisíc korun na 10 600 Kč. Jen za poslední tři roky tak navýšením příspěvku Komora získala navíc 90 milionů korun. „*O tom nemá rozhodovat jedenáct lidí, má to řešit sněm,*“ uvedl Nahodil.

Místopředsedkyně ČAK JUDr. Monika Novotná ve své reakci zdůraznila, že **představenstvo za dvacet let tuto svou pravomoc využilo jen dvakrát, a poukázala na nepříznivě se vyvíjející ekonomickou situaci v zemi a očekávanou vysokou inflaci.** „*V tuto chvíli je nezodpovědné omezovat představenstvo, vzít mu možnost případně zvýšit příspěvky a vystavit Komoru finančním problémům,*“ řekla Novotná. Na ni ve svém vystoupení navázal JUDr. Vladimír Jirousek krátkým výčtem toho, o kolik procent se za uplynulá léta zdražily některé služby. „*Nejde o navyšování, ale o narovnání, všichni víme, co je inflační doložka,*“ řekl.

Člen platformy Otevřená advokacie, pražský advokát Mgr. Petr Němec, v debatě znovu otevřel již v předšňemových příspěvcích hojně propíranou „kauzu Dunaj“, tedy nedávné prodloužení nájemní smlouvy na palác Dunaj, kde již od roku 2004 sídlí část aparátu Komory a kde se konají školicí a vzdělávací akce ČAK, a obvinil představenstvo, že se nechová hospodárně. Na to reagoval doktor Jirousek, který zdůraznil, že Komora pro svoje úkoly palác Dunaj potřebuje a není v tom v Evropě žádnou výjimkou. „*Pařížská komora nedávno postavila pro svoje potřeby nový palác za 60 milionů eur,*“ řekl.

Z pozice pamětníka vystoupil v debatě také JUDr. Milan Kyjovský, brněnský advokát a v letech 2002 až 2009 člen představenstva ČAK, který zdůraznil, že oprávnění představenstva zvyšovat příspěvky o inflaci nebylo schváleno s pokoutným záměrem, ale proto, aby na sněmu nedocházelo na téma zvyšování příspěvků k těmto „*trapným debatám*“. A jak Kyjovský zdůraznil, ukázalo se, že představenstvo této pravomoci nezneužilo.

Jeho názor ale doktor Nahodil zásadně odmítl. „*Ta diskuze není trapná, nepatří jinam, patří sem,*“ řekl a ve svém vystoupení dále zpochybňoval efektivitu hospodaření Komory.

To už vyburcovalo dlouholetého předsedu Kontrolní rady ČAK JUDr. Jana Mikše k tomu, aby použil argumenty *ad personam*. „*Kontrolní rada dvacet pět let kontroluje, jestli jsou naše prostředky vynaloženy efektivně. Tomáš byl čtyři roky v kontrolní radě v letech 2009 až 2014 a za čtyři roky se proti ničemu neohradil,*“ řekl Mikš na adresu doktora Nahodila. Při následném hlasování návrh Otevřené advokacie získal 90 hlasů, 24 přítomných se zdrželo, většina přítomných, přesně 297 z nich, ale hlasovala proti, takže **návrh nebyl přijat**.

Další dva návrhy Otevřené advokacie

Již mnohem méně vyhrocenou a spíše věcnou debatu přinesl třetí návrh Otevřené advokacie na novelu stálého volebního řádu sněmu, podle něhož by do budoucna měl sestavovat a schvalovat kandidátní listiny pro volby do orgánů Komory Odbor matriky, a nikoliv představenstvo. Podle návrhu by také mělo být zrušeno oprávnění představenstva i dalších orgánů Komory nominovat advokáty do orgánů volených sněmem a také se stanovovalo, že členem volební komise nemůže být advokát, který je členem některého z orgánů sněmu nebo na sněmu kandiduje do některého z orgánů Komory. Návrhy odůvodnil doktor Nahodil střetem zájmů.

Diskutující vyjádřili především pochyby o tom, že by o věcech advokátní samosprávy měli rozhodovat zaměstnanci Komory, ať už by to byl Odbor matriky, nebo tajemník, jak zaznělo v návrhu z pléna. V delší debatě získal podporu z pléna návrh doktora Kyjovského, aby bylo představenstvo povinno dát na kandidátní listinu každého navrženého advokáta. Kvůli tomu, že doktor Kyjovský musel svůj návrh zformulovat písemně a předložit jej návrhové komisi, **bylo projednávání tohoto bodu přerušeno**.

Sněm proto začal zatím projednávat poslední, čtvrtý návrh Otevřené advokacie, kterým se nově zvolenému představenstvu ukládalo přijmout Interní protikorupční program ČAK a který odůvodnila Mgr. Adéla Šipová. Jak vysvětlila, jde o preventivní zavedení standardního compliance programu a je překvapivé, že jej Komora dosud nemá. Účastníci debaty však tento návrh více či méně razantně odmítli, ať již s odůvodněním, že jde o „*papír pro papír*“, a pokud má někdo povědomí o korupci, ať to oznámí policii, až po názor, že není mediálně vhodné, aby Česká advokátní komora inzerovala, že potřebuje protikorupční program, který přítomní odměnili velkým potleskem.

Pro návrh tak nakonec bylo jen 32 hlasů, 39 přítomných se hlasování zdrželo, proti návrhu bylo 240 hlasů, takže **nebyl přijat**.

Do představenstva dvakrát a dost?

Dále sněm projednal i návrhy dvou dalších advokátů. Tim prvním byl návrh člena představenstva Mgr. Daniela Miky, který ukládal novému představenstvu Komory zasadit se o změnu zákona o advokacii tak, aby **advokát mohl být do představenstva Komory zvolen maximálně ve dvou po sobě následujících obdobích**. „*Za osm let lidé vyčerpají všechny svoje nápady,*“ odůvodnil svůj návrh Mika.

Tuto myšlenku ale ve svém vyjádření odmítl olomoucký advokát JUDr. Erik Orlet. „*Jsem v Kontrolní radě, a až ve třetím volebním období o té práci konečně něco vím,*“ řekl. Z jiného pohledu se proti návrhu postavil pražský advokát Mgr. František Korbel, Ph.D. Jak řekl, představenstvo je kolektivní orgán, o jehož složení rozhodují voliči; není proto důvod omezovat něčí kandidaturu, protože záleží jen na tom, jestli bude zvolen. Při hlasování pak Mikův návrh dostal pouze 39 hlasů, 22 hlasujících se zdrželo. Velkou „opítkou většinou“ tak **návrh nebyl přijat**.

Tři návrhy doktora Vladimíra Janoška

Pak byly na pořadu jednání sněmu ještě tři návrhy předložené pražským advokátem JUDr. Vladimírem Janoškem.

První návrh požadoval, aby nové představenstvo usilovalo o změnu zákona o advokacii, která by pro budoucnost zmírnila stávající podmínky pro výkon koncipientské praxe. Jak doktor Janošek vysvětlil, nyní není možné, aby měl koncipient kratší pracovní dobu než 40 hodin týdně, neboť to brání vstupu do advokátní profese

těm, kteří z legitimních důvodů v tomto rozsahu pracovat nemohou, typicky kvůli péči o dítě.

V následující debatě se pak rozprostřel vějíř rozdílných pohledů na tuto otázku, od kategorického nesouhlasu „*taky jsem si to sám musel odhákovat*“ či „*není to fér, ať jdou tedy prostě dělat něco jiného*“, případně „*nemám pocit, že by advokátů bylo málo*“, přes věcnou poznámku, že otevřením tohoto tématu se zároveň otevře téma validity advokátních zkoušek ve srovnání s jinými právníckými zkouškami, vyjádření „*gentleman staré školy*“, předsedy Odvolací kárné komise JUDr. Bohuslava Sedlatého, že je to věc představenstva a domluvy koncipienta se školitelem, až po upozornění advokátky a senátorky Mgr. Adély Šipové, že směrnice EU, kterou je ČR povinná implementovat, zavazuje Českou republiku, aby sladění pracovního a rodinného života podpořila.

Po napínavém hlasování, kdy pro návrh bylo 109 hlasů, proti 188, a 47 se zdrželo, návrh nebyl sněmem přijat.

Smyslem druhého návrhu doktora Janoška bylo prosazení reformy advokátních zkoušek ve smyslu jejich větší standardizace. K návrhu se vyjádřil jeden z členů Zkušební komise, podle jehož názoru by ale standardizace zkoušek nebyla dobrá pro budoucí klienty zkušných koncipientů, neboť právě rozdíly mezi jednotlivými zkušebními komisemi koncipienta lépe připraví na reálnou praxi. Při hlasování byla proti drtivá optická většina přítomných advokátů; 35 bylo pro, 55 se zdrželo, návrh nebyl přijat.

Velká debata, které se zúčastnilo více přítomných členů Zkušební komise, se pak strhla nad posledním, třetím návrhem doktora Janoška na zrušení písemného testu při advokátních zkouškách; zaznívaly v ní jak hlasy podporující zrušení testů, tak hlasy volající jen po jejich reformě. Nakonec ale Janoškův návrh těsně neprošel, když 106 přítomných advokátů a advokátek bylo pro, 135 proti, a 59 se hlasování zdrželo.

Sněm se pak jako k poslednímu bodu vrátil k doprojednání pozměnovacího návrhu JUDr. Milana Kyjovského k návrhu Otevřené advokacie na novelu stálého volebního řádu sněmu a schválil jej. Do budoucna tak již si advokáti a advokátky kandidující do orgánů ČAK nebudou muset ke své kandidatuře opatrovat podporu alespoň padesáti kolegů.

Čekání na výsledky voleb

Tím projednávání všech návrhů zařazených na pořad jednání ČAK skončilo a byla otevřena obecná rozprava. Protože se ale do ní nikdo nepřihlásil, jednání sněmu bylo v 16.20 hodin přerušeno a čekalo se na výsledky voleb do orgánů ČAK až do 17.50 hodin, kdy je sněmu oznámil předseda volební komise JUDr. Robert Jehne. Čtenáři Bulletinu advokacie se s nimi mohli seznámit již v BA č. 10/2021, samozřejmě obratem byly hned publikovány v Advokátním deníku, který v den sněmu a po následující víkend zaznamenal čtenářský rekord a potvrdil mj. i tak svůj význam v mediální rodině České advokátní komory.

Předsedající sněmu doktor Vychopeň pogrataloval všem úspěšným kandidátům i všem účastníkům sněmu. Zároveň poděkoval všem končícím členům orgánů za jejich dosavadní práci pro Komoru. Doktor Sokol pak doplnil poděkování i všem zaměstnancům a spolupracovníkům, kteří se podíleli na přípravě a organizaci sněmu.

V 18.07 hodin prohlásil doktor Vychopeň pracovní část sněmu za skončenou a pozval účastníky na večerní společenskou část sněmu. Ta pak probíhala v hotelu dlouho přes půlnoc. K tanci či poslechu si bylo možné vybrat tradiční Neoveskou cimbálovou muziku, Boris Band Combination či hlavní atrakci večera, koncert Václava Noida Bárty a Evy Burešové se skupinou Bek Bek a se smyčcovým kvartetem Melody Quartett. Jako největší „trhák“ se však po měsících všemožných lockdownů nepochybně ukázala možnost „živého setkání“ s kolegy a s přáteli.

Organizační štáb si dovoluje tímto poděkovat všem účastníkům sněmu za dodržování předepsaných protiepidemických opatření, absolvování kontrol u vstupů do hotelu, případné testování na místě, jakož i za dodržení všech dalších organizačních omezení, která sněm sice trochu komplikovala, ale v důsledku nám to umožnilo jej uspořádat zdravotně bezpečně a s hladkým průběhem.

Poděkování si zaslouží i dlouholetí partneři Komory, jejichž prezentace byly „bonusem“ sněmu; advokáti a advokátky si tak mohli přímo na místě např. vybrat nové zajímavé odborné publikace, vyzkoušet si nový právnícký software či se pobavit o možnostech úvěrů nebo pojištění.

♣ PhDr. IVANA CIHLÁŘOVÁ

♣ Foto IGOR ZEHL a redakce